

Izjava izvajalca raziskave PIRLS o varovanju in anonimiziranju podatkov – PIRLS 2026 VPRAŠALNIK ZA UČENKE IN UČENCE (Predraziskava se izvaja leta 2025, glavni nabor podatkov pa v letu 2026)

Kontaktne podatke upravljavcev podatkov

Pedagoški inštitut
Gerbičeva 62
1000 Ljubljana
Tel. številka: 01 420 12 42

in

Stichting I.E.A. Secretariaat Nederland (v nadaljevanju "IEA")
Keizersgracht 311
1016 EE Amsterdam
The Netherlands
Telephone: +31 20 625 3625
Email: secretariat@iea.nl

Za kateri namen se zbirajo in obdelujejo podatki?

Podatki, ki bodo zbrani med Mednarodno raziskavo bralne pismenosti (PIRLS 2026), bodo uporabljeni izključno v znanstvene namene. PIRLS je izobraževalno-raziskovalni projekt, ki ga na mednarodni ravni koordinira Mednarodna zveza za evalvacijo izobraževalnih dosežkov (IEA), v Sloveniji pa koordinira in izvaja Pedagoški inštitut.

Pri zbiranju in obdelavi podatkov spoštujemo nacionalno zakonodajo (Zakon o varstvu osebnih podatkov, Uradni list RS, št. 163/22; ZVOP-2) in uredbo EU (Uredba EU 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov)).

Katere podatke potrebujemo?

Učenci in učenke četrtil razredov v sodelujočih šolah so naprošeni, da izpolnijo Vprašalnik za učence PIRLS 2026, s čimer bomo pridobili informacije o: spolu, mesecu in letu rojstva, državi rojstva, domačih virih, branju izven šole, jezikih, ki jih govorijo doma, in mnenjih o šolskem okolju ter pouku bralne pismenosti, pa tudi o tem njihovem počutju v šoli.

Sodelovanje v raziskavi PIRLS je prostovoljno. Učenci in učenke lahko po svoji volji preskočijo ali ne odgovorijo na določena vprašanja brez posledic za nadaljnje reševanje vprašalnika.

Privolitev v zbiranje in obdelavo podatkov je podana z izpolnitvijo in oddajo izpolnjenega vprašalnika. Privolitev v obdelavo osebnih podatkov se lahko kadar koli, brez navedbe razlogov, umakne ter zahteva, da se podatki izbrišejo iz podatkovne baze. V tem primeru se je potrebno obrniti na Pedagoški inštitut, kontaktna oseba je dr. Valerija Vendramin (e-mail: tajništvo@pei.si).

Kateri podatki se zbirajo?

Podatki odgovorov učencev in učenk, ki sodelujejo v raziskavi PIRLS, se zbirajo in hranijo v popolnoma anonimizirani obliki. Zbirajo in hranijo se v obliki števil, ki predstavljajo izbire (na primer vprašanja z več možnimi odgovori ali vprašanja tipa da/ne). Ker gre za spletni vprašalnik, se beležijo

tudi podatki o vpisu (prvi in zadnji čas vpisa, klikih na navigacijske gumbе in ali je bil vprašalnik oddan ali ne). Poleg tega se zajamejo naslednji dnevniški podatki: vsi dogodki navigacije; vsak klik na potrditveno polje/izbirni gumb; vsaka izbira v spustnem meniju; fokus (postavitev kazalca v okvirček) in zameglitev (postavitev kazalca zunaj okvirčka).

Teh informacij samih po sebi ni mogoče uporabiti za identifikacijo posameznih učencev in učenk. Pri izvedbi ankete se zabeleži le identifikacijska številka učenca oziroma učenke, ki enotno identificira vsakega učenca/učenko. Razmerje med identifikacijsko številko učenca/učenke in imenom je znano le koordinatorju šole na začetku izvajanja raziskave. Identiteta učenca/učenke ni razkrita Pedagoškemu inštitutu, IEA ali drugim tretjim osebam. Šole imena učencev/učenk takoj po izvedbi raziskave uničijo. V nadaljnjih postopkih anonimizacije podatkov pa se tudi te identifikacijske številke učencev/učenk prekodirajo oz. spremenijo. Na ta način ni več možna identifikacija ali rekonstrukcija identitete učenca/učenke. Potrebno je poudariti, da Pedagoški inštitut šolam ne more posredovati rezultatov za posameznega učenca/učenke (niti na podlagi prvotnih identifikacijskih kod pa tudi ne na podlagi spremenjenih identifikacijskih kod) – ker učencev in učenk ni mogoče identificirati. Zbrani podatki se uporabljajo na ravni izobraževalnega sistema, tako je tudi zasnovana Mednarodna raziskava PIRLS.

Kje, kako in kako dolgo se hranijo podatki iz PIRLS?

Podatki PIRLS so varno shranjeni in do njih ne morejo dostopati nepooblaščne osebe. Poleg tega so bili vsi uslužbenci IEA, ki dostopajo do podatkov za obdelavo, ustrezno seznanjeni s sprejemljivo obdelavo podatkov, prav tako so podpisali sporazum o zaupnosti. Odkritje identitete učencev in učenk ni mogoče v nobenem primeru, ne s strani IEA ne s strani izvajalca raziskave v Sloveniji (Pedagoškega inštituta) ali tretjih oseb.

Podatki so shranjeni na naslednji način:

Podatki o odzivih se shranijo za nedoločen čas, tako da ostanejo na voljo za analize. Ti odzivi so zbrani v podatkovni bazi, ki raziskovalcem omogoča primerjavo izobraževalnih sistemov po vsem svetu (glej javno dostopnost spodaj).

Podatki o digitalnih odzivih se zbirajo in shranjujejo na dveh lokacijah.

- 1) Podatki o dosežkih učencev (RM Education Limited) se zbirajo in shranjujejo (vključno z varnostnimi kopijami) na strežnikih AWS v Evropi.
- 2) Podatki iz vprašalnika (IEA) se zbirajo in shranjujejo (vključno z varnostnimi kopijami) na strežnikih Microsoft Azure v Amsterdamu na Nizozemskem.

Strežnik IEA SharePoint, kamor se nalagajo podatki iz WinW3S in podatki iz papirnatih instrumentov, gostuje pri Microsoftu v Evropski uniji.

Vsi podatki, ki so poslani za obdelavo, so poslani brez imen (so anonimizirani).

S kom in kako se delijo podatki PIRLS?

PIRLS vodi Mednarodni študijski center (ISC) s sedežem na Univerzi v Bostonu, ZDA, kjer poteka tudi večina analiz podatkov. Zbrani anonimizirani podatki so potrebni za analizo, vendar se v ISC pošljejo preko varnega SharePoint strežnika v psevdonimni obliki. Zaposleni v ISC, ki dostopajo do anonimiziranih podatkov za analize, so kljub tehnični nemožnosti odkritja identitete anketirancev podpisali sporazum o zaupnosti. Prenos podatkov v ZDA kot tretjo državo je zaščiten z ustreznimi in

primernimi ukrepi, kot sta poseben sporazum o obdelavi podatkov (ang. Data Processing Agreement) in evropska standardna pogodbeni klavzula (ang. European Standard Contractual Clauses).

IEA je izvedla zahtevano oceno učinka prenosa podatkov za prenos osebnih podatkov izven Evropskega gospodarskega prostora. IEA se pri prenosu psevdonimiziranih osebnih podatkov v ZDA opira na standardne pogodbeni klavzule Evropske komisije (modul II: prenosi od upravljavca do obdelovalca). IEA je sklenila tudi pogodbo o obdelavi podatkov z ISC na Boston College.

Anonimizirane podatke po obdelavi prejme nazaj tudi Pedagoški inštitut, ponovno pa se to odvija preko varnega strežnika SharePoint.

Sorodni podatki

Poleg Vprašalnika za učence so tudi učitelji in ravnatelji šol naprošeni za izpolnitev vprašalnika. Prav tako so starši/zakoniti zastopniki naprošeni, da izpolnijo Vprašalnik za starše. Informacije, ki prihajajo iz teh virov, so povezane s podatki učenek in učencev v končni mednarodni bazi podatkov (IDB) na podlagi šifer (ki so tekom procesa večkrat spremenjene), se pravi popolnoma anonimizirano.

Javna dostopnost

Končna mednarodna zbirka raziskave bo javnosti dostopna na naslednjih spletnih mestih:

<https://www.iea.nl/index.php/data-tools/repository> (Hamburg, Nemčija)

<https://timssandpirls.bc.edu/index.html> (Boston, ZDA)

Vsi podatki v bazi so psevdonimi in jih ni mogoče povezati s posamezniki.

Avtomatizirano sprejemanje odločitev in profiliranje

Avtomatizirano sprejemanje odločitev, vključno s profiliranjem iz 22. člena GDPR, se ne izvaja.

Pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki

Pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki:

- Splošna uredba o varstvu podatkov (GDPR) zagotavlja posameznikom naslednje pravice:
- Pravica do preklica privolitve, če obdelava temelji na privolitvi – člen 7 GDPR
- Pravica do obveščenosti – člena 13 in 14 GDPR
- Pravica do dostopa – člen 15 GDPR
- Pravica do popravka – člen 16 GDPR
- Pravica do izbrisa – člen 17 GDPR
- Pravica do omejitve obdelave – člen 18 GDPR
- Pravica do prenosljivosti podatkov – člen 20 GDPR
- Pravica do ugovora – člen 21 GDPR
- Pravica, da posameznik ni predmet izključno avtomatiziranega odločanja ali profiliranja – člen 22 GDPR
- Pravica do vložitve pritožbe pri nadzornem organu – člen 77

Posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, imajo pravico vložiti pritožbo pri nadzornem organu.

Nadzorni organ oz. oseba:

dr. Valerija Vendramin (pooblaščenca oseba za varstvo osebnih podatkov)

Pedagoški Inštitut

Gerbičeva 62

1000 Ljubljana

E-mail: tajništvo@pei.si

T: 01 230 97 30